

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Заступник директора з навчально-
виховної роботи

 Олена ГАВРИШ

29.08.2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ РУХУ

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	-10 Природничі науки -19 Архітектура та будівництво -20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	-101 Екологія -192 Будівництво та цивільна інженерія -201 Агрономія
Освітньо-професійна програма	-Екологія -Монтаж, обслуговування устаткування і систем газопостачання - Агрономія
Форма навчання	денна
Загальна кількість годин / кредитів ЕСТ8	90 год /3 кредита
Характеристика навчальної дисципліни	вибіркова
Форма семестрового контролю	Диференційований залік
Мова викладання	українська
Інформація про викладача, контактна інформація	Зінченко Віталій Сергійович ,викладач
Розміщення курсу	Покликання на папку Сучасні методи обстеження

Силабус розглянуто на засіданні циклової комісії

Протокол № 1 від 29.08.2025 року

Голова циклової комісії В'ячеслав ДАРАГАН

Викладач

 Віталій ЗІНЧЕНКО

1.МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни	Дати майбутнім фахівцям знання з правил дорожнього руху, безпеки дорожнього руху, основи керування автотранспортними засобами; знати можливі причини дорожньо-транспортних пригод та способи їх запобігання; причини виникнення несправностей, способи їх виявлення та усунення; характер впливу кліматичних умов (дощ, туман, ожеледиця та інше) на безпеку руху.
Завдання вивчення дисципліни	Основними завданнями вивчити правила дорожнього руху, основи керування автотранспортними засобами, правові основи і відповідальність за порушення правил дорожнього руху, правила експлуатації транспортних засобів при використанні їх в сучасних дорожніх умовах.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви змістових модулів, тем	Всього годин	Аудиторні				Самостійна робота
			Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	
1	2	3	4	5	6	7	8
	Модуль 1	28	12	6			10
	Розділ 1. Правила дорожнього руху						
1	Тема 1. Загальні положення Основні поняття та терміни	2	-	-	-	-	2
2	Тема 2. Обов'язки та права учасників дорожнього руху	4	2	-	-	-	2
3	Тема 3. Дорожні знаки та їх характеристика	10	6	2	-	-	2
4	Тема 4. Дорожня розмітка та її характеристики	8	2	2	-	-	4
5	Тема 5 Регулювання дорожнього руху за допомогою світлофорів і сигналів регулювальника	4	2	2	-	-	-
	Модуль 2	40	14	12			14
6	Тема 6. Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів	10	4	2	-	-	4
7	Тема 7. Проїзд перехресть	4	2	2	-	-	-
8	Тема 8. Проїзд пішохідних переходів, зупинок транспортних засобів загального Користування та залізничних переїздів	6	2	2	-	-	2
9	Тема 9. Особливі умови руху	10	2	2	-	-	6
10	Тема 10 Перевезення людей та вантажів	4	2	2	-	-	-
11	Тема 11 Вимоги до технічного стану та обладнання	2	2	-	-	-	-
12	Тема 12 Номерні та розпізнавальні знаки. Попереджувальні засоби позначення.	4	-	2	-	-	2
	Модуль 3	22	4	2			16
	Розділ 2. Безпека дорожнього руху						
13	Тема 13. Основи психофізіології праці водія.	2	-	-	-	-	2
14	Тема 14 .Експлуатаційні властивості автомобіля. Активна, пасивна, післяаварій- на та екологічна безпека	2	2	-	-	-	-
15	Тема 15.Дорожні умови. Небезпечні ділянки автодоріг	2	-	-	-	-	2
16	Тема 16. ДТП .Основні причини ДТП	4	-	-	-	-	4

	Розділ 3. Медичне забезпечення						
	безпеки дорожнього руху						
17	Тема 17.Основи анатомії та фізіології людини	2	-	-	-	-	2
18	Тема 18.Стан небезпечний для життя	2	-	-	-	-	2
19	Тема 19.Перша допомога потерпілим	4	2	-	-	-	2
20	Тема 20.Послідовність дій у наданні допомоги потерпілим в ДТП	2	-	-	-	-	2
21	Практичне заняття	2	-	2	-	-	-
	Всього	90	30	20	-	-	40

3. ТЕМИ ЗАНЯТТЯ.

№ заня ття	Тема заняття та короткий зміст	Кількіс ть годин
1	2	3
Модуль 1		
1	<p>Тема заняття. Обов'язки і права водіївних засобів, пішоходів і пасажирів, і осіб, які керують гужовим транспортом.</p> <p>Документи, які водій механічного транспортного засобу повинен мати при собі та пред'являти за вимогою працівникам поліції. Обставини, при яких при яких забороняється керувати Т.З. Права та обов'язки пішоходів, пасажирів, велосипедистів</p> <p>Які керують гужовим транспортом</p>	2
2	<p>Тема заняття . Попереджувальні знаки та знаки Пріоритету.</p> <p>Характеристика та класифікація дорожніх знаків. Назва кожного знака, зона дії, місце установки, таблички, що застосовуються з попереджувальними знаками</p>	2
3	<p>Тема заняття. Заборонні та наказові знаки.</p> <p>Загальні ознаки, призначення, назва кожного знака, місце встановлення, зона дії</p>	2
4	<p>Тема заняття. Інформаційно-вказівні знаки, Сервісу та таблички до дорожніх знаків.</p> <p>Загальні ознаки, місця установки, зона дії</p>	2
Тема 3. Дорожня розмітка і дорожнє обладнання.		
5	<p>Тема заняття. Дорожня розмітка та її характеристики. Горизонтальна та вертикальна розмітка</p> <p>Класифікація розмітки, її призначення.</p> <p>Горизонтальна та вертикальна розмітка.</p>	2
6	<p>Тема заняття. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника.</p> <p>Значення сигналів світлофорів та регулювальника.</p>	2
Модуль 2		

	Тема . Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів.	
7	Тема заняття. Попереджувальні сигнали. Початок руху та зміна його напрямку. Види і призначення попереджувальних сигналів. Правила подачі сигналів. Позначення транспортних засобів. Обов'язки водіїв перед початком руху, перестроюванням, поворотом і розворотом.	2
8	Тема заняття . Зупинка і стоянка. Загальні правила зупинки і стоянки. Місця де заборонені зупинка і стоянка.	2
9	Тема . Проїзд перехресть. Тема заняття . Види і ознаки перехресть. Види і ознаки перехресть. Межі перехресть. Порядок і черговість руху на нерегульованих та регульованих перехрестях.	2
10	Тема заняття . Залізничні переїзди Різновид залізничних переїздів. Порядок руху через залізничні переїзди.	2
11	Тема . Особливі умови руху. Тема заняття . Рух по автомагістралях . Рух у житловій зоні. Рух по гірських дорогах і на крутих спусках. Рух в житловій та пішохідних зонах. Рух по автомагістралях та дорогах для автомобілів. Заборони, які діють на автомагістралях та дорогах для автомобілів.	1
	Тема заняття . Користування зовнішніми зовнішніми світловими приладами. Особливості руху тр. засобів у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості. Дія водія при засліпленні світлом фар зустрічних транспортних засобів.	1
12	Тема . Перевезення людей та вантажів. Тема заняття. Перевезення пасажирів та Умови перевезення людей. Швидкість руху під час перевезення людей. Випадки, коли перевезення людей забороняється. Умови перевезення вантажу. Обладнання транспортних засобів. Правила розміщення, навантаження та закріплення вантажу. Вимоги для перевезення вантажів за спеціальними правилами.	2

	Тема . Вимоги до технічного стану та обладнання тр. засобу.	
13	Тема заняття. Технічний стан транспортних Вимоги до технічного стану гальмівної системи рульового керування зовнішніх світлових приладів, стану шин і коліс, двигуна, інших елементів	2
	Модуль 3	
	Безпека дорожнього руху	
14	Тема заняття . Експлуатаційні властивості автомобіля. Поняття про конструктивну безпеку автомобіля.	2
	Тема . Медичне забезпечення безпеки дорожнього	
15	Тема заняття . Перша допомога потерпілим Забиті місця, вивихи і ознаки ушкодження, перша допомога. Переломи, їх види і ознаки, Надання першої допомоги при переломах. Черепно-мозгова травма: ознаки, перша допомога. Накладання шин на руки і ноги.	2

3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Формування вміння керуватися дорожніми знаками	2
2	Формування вміння керуватися дорожньою розміткою	2
3	Формування вміння керуватися сигналами світлофора та регулювальника.	2
4	Формування навичок під час подачі попереджувальних сигналів, початку руху, зміни напрямку та розташування транспортних засобів на проїзній частині, вибору швидкості, обгону, виконання зупинки чи стоянки	2
5	Формування навичок під час проїзду перехресть	2
6	Формування навичок під час проїзду пішохідних переходів зупинок маршрутних транспортних засобів, проїзду залізничних переїздів	2
7	Формування навичок під час руху на автомагістралях , в житловій зоні, в колоні, при буксируванні та під час користування зовнішніми світловими приладами.	2
8	Формування навичок під час перевезення людей та вантажів.	2
9	Формування навичок правильного встановлення номерних та розпізнавальних знаків, попереджувальних засобів позначення.	2
10	Відпрацювання техніки зупинки кровотечі, штучного дихання, непрямого масажу серця, накладання шин і пов'язок на ділянки тіла, техніки вивільнення потерпілого з транспортного засобу та його транспортування в залежності від виду травми.	2
	Разом	20

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Вид навчальної діяльності	Форма контролю	Кількість годин
1	Загальні положення, терміни та визначення		тести	2
2	Рух транспортних засобів з спеціальними сигналами.		тести	2
3	Знаки сервісу.		тести	2
4	Дорожня розмітка		тести	4
5	Дорожнє обладнання.		опитуван.	2
6	Розташування транспортних засобів на проїзній частині. Швидкість руху.		тести	2
7	Обгін, дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд.		тести	2
8	Переваги маршрутних транспортних засобів.		тести	2
9	Рух транспортних засобів у колоні		тести	2
10	Буксирування транспортних засобів		тести	2
11	Навчальна їзда. Міжнародний рух.		тести	2
12	Основи психофізіології праці водія. Етика водія		опитуван.	2
13	Дорожні умови. небезпечні ділянки автодоріг.		опитуван.	2
14	Дорожньо-транспортні пригоди. Основні причини ДТП.		опитуван.	4
15	Основи анатомії та фізіології людини.		опитуван.	2
16	Стан небезпечний для життя		опитуван.	2
17	Перша допомога потерпілим		опитуван.	2
18	Послідовність дій у наданні допомоги потерпілим в ДТП		опитуван.	2
				40

7. ВИДИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Види контролю:

- **Поточний** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування,).
- **Модульний** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування).
- **Підсумковий** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування,).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Під час поточного оцінювання знань після вивчення теми студент повинен здати тест з кількістю питань згідно вивченої теми, при здачі тесту Модуль студент повинен здати тест з 30 випадкових різнорівневих питань, в яких правильна відповідь оцінюється в 0.17 бала.

Студент отримує оцінку “відмінно” за Модуль, якщо в нього більшість поточних оцінок “відмінно” і в кінці Модуля він склав додатковий тест зі складних питань без помилок і отримав 10 балів.

Підсумкове оцінювання

1. Форма підсумкового контролю - диференційований залік, що проводиться у письмовій формі або з використанням тестових технологій за темами всього навчального курсу. Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, що формують оцінку. В рамках вивчення дисципліни існує можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що підтверджується відповідним документом (сертифікатом, дипломом, свідоцтвом тощо), який дозволяє однозначно ідентифікувати особу здобувача і засвідчує результати його участі у певному освітньому заході неформальної освіти.

2. Оцінювання знань здобувачів при складанні диференційованого заліку здійснюється за 5-бальною шкалою.

При тестуванні (20 запитань) кількість балів визначається відносною кількістю правильних відповідей.

Студент отримує оцінку “відмінно” за диференційований залік, якщо він склав тест з 20 питань на “відмінно”.

Студент отримує оцінку “добре” за диференційований залік, якщо він склав тест з 20 питань на “добре”.

Студент отримує оцінку “задовільно” за диференційований залік, якщо він склав тест з 20 питань на “незадовільно”.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	Критерії оцінювання
«Відмінно» («5»)	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив 95-100% тестових завдань.
«Добре» («4»)	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 80-95% тестових завдань
«Задовільно» («3»)	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60-79% тестових завдань.
«Незадовільно» («2»)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив менше 60% тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

1. ПДР України 2023 з ілюстраціями. Харків, «Моноліт» - 2023-88с
2. В.О. Безсмертний, З.Д. Дерех «Основи керування автомобілем і безпека руху», «Вища школа» Київ_1996-199с
3. О.Я. Фоменко «Підручник водія» ,»Сигнал» Київ 1997-283с
4. О.Я. Фоменко «Підручник водія» ,»Сигнал» Київ 201-236с
5. О.А. Тимовський, В.Б. Нестеренко «Основи керування автомобілем та безпека дорожнього руху», «Арій» Київ_2009-142
6. Ю.О. Тимовська, В.Б. Нестеренко «Медичне забезпечення безпеки дорожнього руху» , «Основа» Київ 2008-167

ДОПОМІЖНА

7. «Медичне забезпечення безпеки дорожнього руху» Суми 2008-22с
8. А.Ф. Левицький «Посібник для подання першої медичної допомоги при дорожньо-транспортних пригодах» , «Світлофор» Харків 1998р.-36с
9. Караваєв В. О. Будник С.І. Правила дорожнього руху України коментарі - Київ видавництво «Караваєв» 2014-420с.
10. Екзаменаційні білети ДАІ_ (кількість 93 шт) НВП «Світлофор» Харків 2022

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- 1 [HTTP://DEV1.OCSNAU.NET/?LANG=UK](http://DEV1.OCSNAU.NET/?LANG=UK)
- 2 <http://green-way.com.ua/test-pdd/uk/>
- 3 [.http://monolith.in.ua](http://monolith.in.ua)
- 4 <http://roadrules.com.ua>
- 5 <http://vodiy.ua/pdr/test/?complect=3&theme=1>
- 6 <http://pdr.hsc.gov.ua/test-pdd/uk/>
- 7 <https://pdd.in.ua/exam/index>
- 8 <http://dai.eu.com/ekzamen-pdr>
- 9 <https://zakon.rada.gov.ua>

9. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Правила безпеки дорожнього руху» - вибірковий освітній компонент для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо- професійної програми Агроінженерія спеціальності 208 Агроінженерія.

Основні форми освітнього процесу при вивченні дисципліни «Правила і безпека дорожнього руху»:

- навчальні заняття (лекції, практичні та лабораторні заняття);
- самостійна робота здобувачів;
- контрольні заходи (поточне оцінювання, модульне оцінювання, підсумкове оцінювання).

Методичне забезпечення курсу складається з програми навчальної дисципліни, силабуса дисципліни, конспекту лекцій, навчальної літератури, тестових завдань для оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Під час викладання навчального матеріалу лекцій використовується мультимедійна презентація (за потреби), сучасні інтерактивні форми навчання: мозковий штурм, дебати, робота в групах, обговорення ситуацій.

Поточний контроль з дисципліни «Правила і безпека дорожнього руху» здійснюється на кожному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, умінь самостійно опрацювати теоретичний матеріал, здатності осмислити зміст теми чи розділу.

Самостійна робота студента включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в тематичному плані дисципліни поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до аудиторних тем, контролюється під час модульного контролю.

Оцінка за практичне, лабораторне заняття виставляється на основі поточного опитування, з обов'язковою демонстрацією вмінь та навиків виконання практичної роботи.

Після вивчення тем модуля проводиться модульний контроль за темами, що входять в даний модуль у вигляді тестування на платформі Moodle. На тестовий контроль відводиться не більш 2 спроб, з яких зараховується одна спроба з максимальною кількістю балів. Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) враховуючи практичні, лабораторні заняття та оцінки підсумкового модульного контролю.

Здобувач вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він відвідував (онлайн чи офлайн формат) аудиторні навчальні заняття, виконав усі види робіт, передбачені програмою навчальної дисципліни та має позитивні результати з усіх форм контролю.

При вивченні дисципліни «Правила і безпека дорожнього руху» здобувачі освіти зобов'язані:

- сумлінно дотримуватися розкладу занять з навчальної дисципліни, навчання може відбуватись в онлайн форматі (дистанційна форма освітнього процесу - програма Zoom). Студенти можуть ознайомитись із матеріалом дисципліни (лекція, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота) на освітній платформі Moodle.
- відпрацьовувати пропущені лекції, лабораторні та практичні заняття з поважної причини впродовж тижня після завершення дії поважної причини. Пропуск без поважної причини відпрацьовується студентом через співбесіду, виконання практичних завдань, написання конспекту пропущеної теми. За пропуски без поважних причин студент може бути неатестованим з даної дисципліни.

Академічна доброчесність студентів є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування, плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства).

Студент повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. З повагою ставитись до всіх учасників освітнього процесу.